

Pozwoliło to na precyzyjne określenie grupy docelowej, w tym przede wszystkim: dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych wychowawczo lub mające konflikty z prawem, rodziny dysfunkcyjne, młode samotne matki, młodzi ludzie zagrożeni wykluczeniem społecznym. Istotnym było tu to, że grupa ta wybrana została w oparciu o badania, a nie tylko na podstawie intuicji projektodawcy. Diagnoza kwestii społecznych pozwoliła następnie na sprecyzowanie kryteriów doboru do grupy docelowej, do której skierowano poszczególne działania. Twarde dane i faktyczne rozeznanie środowiska, dało tu teoretyczną, a jednocześnie kompletną bazę do zaprojektowania i wszczęcia właściwych i adekwatnych działań rewitalizacyjnych.

Kolejnym z kluczowych, modelowych aspektów był proces rekrutacji, którą ze względu na swoje kompetencje i doświadczenie przeprowadzał Partner. Był on przy tym dodatkowo wspierany przez lokalne instytucje zaangażowane w pracę z dziećmi i młodzieżą, w tym szkoły, ośrodek pomocy społecznej, a także policję i kuratorów. Uznano bowiem, że instytucje te posiadają najlepszą wiedzę o osobach potrzebujących wsparcia.

Z założenia w projekcie zaplanowano uczestnictwo dwustu osób, ostatecznie jednak, w dużym stopniu ze względu na szeroką akcję rekrutacyjną w różnych formach wsparcia, wzięło udział blisko pięćset osób, w większości niepracujących lub nieaktywnych zawodowo.

Działania w ramach programu skupiono zatem na wsparciu edukacyjno-wychowawczym, pomocy psychologicznej i prawnej oraz profilaktyce uzależnień. Towarzyszyła im także renowacja infrastruktury miejskiej (utworzenie monitorowanego placu zabaw, przebudowa parku, remont budynków użyteczności publicznej, doposażenie obiektów rekreacyjnych i sportowych), a w sensie instytucjonalnym – powołanie do życia podmiotów wspierających działania instytucji pomocy społecznej, w postaci Centrum Aktywizacji Społecznej oraz Środowiskowego Domu Samopomocy. Podjęto działania aktywizujące za pomocą tzw. wychowawcy podwórkowego – animatora zachęcającego i ukierunkowującego młodzież we wspólnych zabawach i inicjatywach na boiskach, podwórkach i na basenie. Ponadto, istotną częścią programu stały się zajęcia wyrównujące braki edukacyjne z konkretnych przedmiotów szkolnych oraz zajęcia dodatkowe, rozwijające pozaszkolne zainteresowania. Działania te były obudowane o specjalistyczną pracę z dziećmi i młodzieżą w ramach zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej, warsztatów psychoedukacyjnych, a uzupełniały je porady prawne i psychologiczne. Do grupy młodych rodziców skierowano dodatkową pomoc w ramach „klubu młodego rodzica” oraz utworzono ognisko wychowawcze dla dzieci w wieku 2-5 lat, dzięki czemu uczestnicy programu w nieskrępowany sposób mogli brać udział we właściwych zajęciach.

Istotnym aspektem projektu było również to, że pomimo nakierowania założonych działań na ludzi młodych pośrednio wzięły w nim udział całe rodziny - praca z grupą docelową pociągała za sobą pozytywne skutki dla całego środowiska, w tym w szczególności dla środowiska rodzinnego. Spełniał on tym samym dodatkowe cele rewitalizacji społecznej. Wymiernym wynikiem realizacji projektu była natomiast poprawa wyników szkolnych uczniów nim objętych – podniesienie średniej ocen.

Pietrowice Wielkie. „Takie same – szanse na kolorową przyszłość”¹³¹

Charakterystycznymi dla Pietrowic Wielkich problemami społecznymi były problemy związane z niską aktywnością społeczną i złą sytuacją ekonomiczną mieszkańców wynikające głównie z długotrwałego i ukrytego bezrobocia. Zdiagnozowano tu także zjawisko dziedziczenia biedy wynikające w dużym stopniu z niskotowarowego rolnictwa, znaczny stopień emigracji do miast, zwłaszcza osób młodych, brak pozaszkolnej oferty spędzania wolnego czasu. Ponadto, wśród dziewcząt i młodych kobiet na podstawie osobnych badań zdiagnozowano również niskie aspiracje i samoocenę oraz czynniki przyczyniające się do wykluczenia społecznego, takie jak niski poziom wykształcenia oraz długotrwałe bezrobocie.

¹³¹ Katalog dobrych praktyk programów rewitalizacji społecznej, Invent Grupa Doradztwa i Treningu Sp. z o.o. na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, 2013, s. 52-56